

**КОМУНАЛЬНИЙ ПОЗАШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«МІСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ «ГОРИЦВІТ»  
КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

**Інструкція з охорони праці  
(з безпеки життєдіяльності для вихованців під час літніх канікул)**

**ОП-0050-Г-23**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор КПНЗ «МПДЮТ «Горицвіт» КМР

Г. МІЛАНОВИЧ

наказ 19.12.2023 № 96

**з безпеки для вихованців КПНЗ МПДЮТ «Горицвіт» КМР  
під час літніх канікул**

**ОП-0050-Г-23**

**1. Загальні положення**

1.1. Дія інструкції поширюється на всі підрозділи навчального закладу. Інструкція розроблена на основі ДНАОП 0.00-8.03-93 "Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві", ДНАОП 0.00-4.15-98 "Положення про розробку інструкцій з охорони праці". Інструкція з охорони праці встановлює вимоги щодо безпеки життєдіяльності для вихованців навчального закладу.

1.2. Інструкція встановлює порядок безпечного поведіння на робочому місці, сцені, спортивному майданчику та в інших приміщеннях, на території навчального закладу, установи та інших місцях, де вихованець виконує доручену йому роботу тощо.

1.3. Інструкція з охорони праці є обов'язковою для виконання відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів «Про працю» України. За невиконання даної інструкції вихованець несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.4. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги і вміти надати її при характерних ушкодженнях, а також володіти навичками користування медикаментами.

**2. Вимоги безпеки для вихованців під час літніх канікул**

2.1.1. Перед початком навчальної практики та літніх канікул необхідно визначити терміни початку та закінчення канікул, навчальної практики.

2.1.2. У разі продовження канікул слід телефонувати в останній день визначених термінів до приймальної навчального закладу або керівнику гуртка для визначення нового терміну канікул, навчальної практики.

2.1.3. Ознайомитися з планом проведення навчальної практики, канікул у гуртку, навчальному закладі, брати активну участь у запланованих заходах.

2.1.4. У разі неможливості через поважні причини або сімейні обставини взяти участь у запланованих заходах під час канікул або вчасно приступити до навчальних занять після канікул, учням слід заздалегідь попередити керівника гуртка, надавши заяву від батьків чи медичну довідку, що підтверджує обґрунтованість причини, вирішення питання перенесення навчальної практики на інший період.

2.2. Вимоги безпеки для учнів під час літніх канікул та навчальної практики.

2.2.1. Під час канікул, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, чітко виконувати правила дорожнього руху:

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, притримуючись правого боку;
- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїжджої частини, йти назустріч руху транспортних засобів;
- переходити проїжджу частину тільки по пішохідних переходах, зокрема підземних і наземних, а у разі їх відсутності - на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;
- у місцях із регульованим рухом керуватися тільки сигналами регулювальника або світлофора;
- виходити на проїжджу частину із-за транспортних засобів, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише збоку дверей і тільки після зупинки транспортного

- виходити на проїжджу частину із-за транспортних засобів, упевнившись, що не наближаються інші транспортні засоби;
- чекати на транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- на трамвайних зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, можна виходити на проїжджу частину лише збоку дверей і тільки після зупинки транспортного засобу;
- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком червоного або синього кольору, чи спеціальним звуковим сигналом, треба утриматися від переходу проїжджої частини або негайно залишити її;
- не можна вибігати на проїжджу частину, влаштовувати на ній або поблизу неї ігри, переходити проїжджу частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;
- по проїжджій частині дороги рухатися на велосипеді можна тільки дітям, які досягли 16 років;
- мопеди і велосипеди повинні бути обладнані звуковим сигналом та світлоповертачами: попереду - білого, по боках - оранжевого, позаду - червоного;
- на голові у водія має бути захисний шолом;
- необхідно дотримуватися правил дорожнього руху;
- водіям мопедів і велосипедів недопустимо: керувати транспортом із несправним гальмом, звуковим сигналом, у темну пору доби;
- рухатися по автомагістралях, якщо є поряд велосипедна доріжка;
- рухатися по тротуарах та пішохідних доріжках;
- забороняється їздити не тримаючись за кермо та знімати ноги з педалей;
- перевозити пасажирів;
- буксирувати інші транспортні засоби;
- для катання на інших засобах (скейтборд, самокат, ролики тощо) слід обирати місце на дитячих майданчиках та інших спеціально обладнаних для цього місцях, не можна виїжджати на проїжджу частину дороги;
- учні повинні знати і виконувати зазначені правила, а також Правила дорожнього руху України, знання про які були отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, в інших навчальних спеціалізованих установах, предметних уроках;
- забороняється перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих;
- учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування.

2.2.2. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:

- не можна брати з собою вогнеонебезпечні предмети, що можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгальські вогні, феєрверки, цигарки, легкозаймисті речовини, легкозаймисту рідину тощо);
- користуватися газовою плитою вдома можна тільки із спеціалізованим електричним приладом для запалювання і під наглядом дорослих;
- **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:**
- використовувати віконниці на вікнах для затемнення приміщень поблизу електро- та газових плит та застосовувати горючі матеріали;
- зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі рідини, приносити їх до приміщення;
- застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання,

виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо);

- застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні тощо), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння;

- встановлювати стільці, крісла тощо, конструкції, виготовлені з пластмас, легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи;

- піднімати на вулиці чи в іншому місці незнайомі або підозрілі предмети;

- використовувати саморобні електроприлади, які не мають технічного паспорту, це може привести до загоряння, вибуху тощо. Користуватися електроприладами тільки сухими руками і в присутності батьків. У разі виявлення обірваних проводів, неізолюваної проводки, її іскріння, слід негайно повідомити дорослих;

- збиратися біля проходів у громадських установах, на входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;

- під час участі в масових заходах не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, виконувати правила пожежної безпеки;

- у разі пожежної небезпеки (наявності вогню, іскріння, диму) слід негайно вийти на повітря (за двері, балкон) та кликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, залишити номер свого телефону;

- при появі запаху газу в квартирі, приміщенні у жодному разі не вмикати електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відчинити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була ввімкнена, й вийти з приміщення;

- покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону — 101; назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію й залишивши номер свого телефону.

2.2.3. Під час канікул, перебуваючи вдома, на вулиці, в спеціалізованих установах, громадських місцях, транспорті тощо учні повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмування, отруєння тощо:

- під час канікул дітям не можна перебувати біля водойм без супроводу дорослих для запобігання затоплення. Відпочиваючи у прибережній зоні, слід виконувати правила безпечної поведінки на воді: не запливати за огорожувальні буї, не підпливати до моторних човнів, вітрильників, веслових човнів та інших плавзасобів; не зачіпати технічні та попереджувальні знаки, буї та інші предмети;

- не використовувати рятувальні засоби й спорядження не за призначенням;

- не стрибати у воду зі споруд, не пристосованих для цього, й у місцях, де невідомі глибина та стан дна;

- не організовувати у воді ігри, пов'язані з пірнанням і наближенням до тих, хто купається;

- не стрибати у воду з човнів, катерів, вітрильників та інших плавзасобів;

- у штормову погоду не використовувати для плавання дошки, камери від волейбольних м'ячів, рятувальні круги, надувні матраци;

- не купатися біля причалів та у вечірній час, особливо після заходу сонця;

- не стрибати у воду в незнайомих місцях;

- не купатися біля обривів, зарослих рослинністю берегів;

- не засмічувати воду та узбережжя, не залишати та не кидати сміття;
- небезпечне й недопустиме купання у затоплених кар'єрах, каналах, озерах, пожежних водоймах, ставках, морських акваторіях та інших водоймах, що не мають обладнаних пляжів сезонними рятувальними постами, не зареєстровані місцевою владою як місця масового відпочинку. Під час купання не слід робити зайвих та непередбачуваних рухів, не пірнати, не треба тримати свої м'язи в постійній напрузі, не порушувати ритму дихання, не перевтомлювати себе, не брати участі у великих запливах без необхідних тренувань та дозволу лікаря;
- не можна швидко заходити у воду спітнілим або після прийому сонячних ванн, жвавих ігор. Під час купання, як тільки ви починаєте замерзати, треба негайно вийти з води, енергійно розтертися рушником і швидко одягтися;
- не купайтеся, якщо відчуваєте погіршення стану здоров'я;
- дітям не можна перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, закинутих будівель для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм та загибелі;
- недопустимо вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
- необхідно уникати вживання в їжу грибів;
- недопустимо брати в руки, нюхати, їсти незнайомі дикі рослини чи паростки квітів, кущів, дерев, що може привести до отруєння;
- на вулиці бути обережним, дивитися під ноги, щоб не впасти в яму чи відкритий каналізаційний люк, пересуватися слід обережно, спокійно; беручи участь в іграх, не створювати непередбачуваного руху, не штовхатися, не кричати;
- в громадських місцях дотримуватись правил культури поведінки;
- на вулиці не варто підходити до обірваних, обвислих проводів або проводів, що стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння — ці проводи можуть бути ще підживлені електрострумом, що може бути небезпечно;
- не слід підходити до щитових споруд, залазити на стовпи з високовольтними проводами — можна отримати удар електрострумом від високовольтних живлень на відстані 5 м;
- потрібно бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатися, що гойдалки, атракціони, турніки та інші прилади знаходяться у справному стані, сильно не розгойдуватися і не розгойдувати інших, щоб не привести до падіння чи іншого травмування;
- не можна виходити на дах багатоповерхівки для попередження падіння дітей із висоти;
- дітям не слід підходити до відчинених вікон, мити їх тільки в присутності дорослих, не нахилятися на перила, парапети сходинок для запобігання падіння із висоти;
- не можна спускатися в підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища — там може бути отруйний газ;
- не вступати в контакт із незнайомими тваринами для запобігання отримання укусів від хворих на інфекції та на сказ тварин;
- слід застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках основ здоров'я, виховних годинах, навчальних уроках.

2.2.4. Під час канікул учні повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі з чужими людьми, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не можна розмовляти чи вступати в контакт із незнайомцями, особливо — не передавати їм цінні речі, ключі від дому, навіть якщо вони назвалися представниками поліції, друзями або колегами ваших батьків. Слід одразу кликати на допомогу й швидко йти до людей;

- не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони запитують дорогу. Скажіть, що не знаєте, і швидко йдіть геть;

- перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10-ти років можна до 20 год., до 14-ти років — до 21 год., до 18-ти років — до 22;

- діти мають право не відчиняти дверей дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець запитує, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро — вони у сусідів, а в цей час зателефонуйте батькам, а двері незнайомцям не відчиняйте;

- необхідно перебувати подалі від тих, хто влаштовує бійки, не брати участі в суперечках дорослих і не провокувати словами чи діями агресивну поведінку, що може привести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими слід керуватися толерантним ставленням до інших;

- не заходити в під'їзд, ліфт із незнайомими людьми; одразу кликати на допомогу, якщо незнайомець провокує якісь дії щодо вас. Бути уважними, оглядатися й перевіряти, чи не прямує за вами хтось у провулках, підземних переходах, між будинками й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться, відійдіть у сторону, щоб потенційний переслідувач пройшов вперед вас;

- під час перебування на дискотечі потрібно керуватися загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку діями чи словами. У разі небезпечної ситуації потрібно звертатися до служби охорони закладу, викликати міліцію за номером 102, зателефонувати батькам; заздалегідь попередити батьків, щоб зустріли вас після закінчення заходу;

- недопустимо вчиняти дії, що можуть призвести до правопорушень. Неповнолітніми в кримінальному праві вважаються особи віком до 18-ти років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності; позбавлення волі неповнолітньому може бути призначення строком до 10 років; найбільш суворим примусовим заходом виховного характеру є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, що здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;

- батьки неповнолітніх, які не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Карного кодексу України;

- всеукраїнські гарячі лінії підтримки дітей та молоді України: Всеукраїнська лінія «Телефон довіри» — 800-500-21-80; національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей — 500-500-33-50 (у межах України дзвінки безкоштовні);

2.2.5. Під час канікул учні повинні виконувати санітарно-гігієнічні правила з запобігання захворювань на грип, інфекційні, кишкові захворювання, педикульоз тощо:

- при нездужанні не виходити з дому, щоб не заражати інших людей, викликати лікаря;
- хворому слід виділити окреме ліжко, посуд, білизну;
- приміщення потрібно постійно провітрювати;
- у разі контакту із хворим варто одягати марлеву маску;
- хворому слід дотримуватися постільного режиму;
- потрібно вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко

виконувати рекомендації лікаря;

- перед їжею треба мити з милом руки;
- не вживати немиті овочі та фрукти, ретельно їх мити та ошпарювати;
- для запобігання захворювань на педикульоз, слід регулярно мити голову; довге волосся у дівчат має бути зібране у зачіску, не можна користуватися засобами особистої гігієни (гребінцем) інших осіб, а також передавати іншим свої засоби гігієни. Не міряти й не носити чужого одягу, головних уборів, а також не передавати іншим свій одяг;
- не можна займатись самолікуванням та вживати медикаменти, не рекомендовані лікарем;
- якщо ви погано почуваєтеся, а дорослих немає поряд, слід викликати швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, а також зателефонувати батькам.

#### 2.2.6. Вимоги безпеки для учнів під час проведення навчальної практики:

- перед початком навчальної практики учні повинні бути ознайомлені з планом роботи та необхідно сповістити батьків про режим роботи на період навчальної практики;
- учні повинні щоденно відвідувати навчальний заклад і виконувати весь обсяг матеріалу, запланований у навчальній практиці, всі завдання та розпорядження керівника гуртка, вчителя або наставника класу, вчителів-предметників, керівника;
- учні повинні приходити на навчальну практику в тому одязі і взутті, що буде визначене керівником гуртка, керівником навчальної практики;
- під час навчальної практики учні повинні щодня відпрацювати кількість годин, визначену вимогами до проходження навчальної практики в кожному класі;
- не можна залишати заняття навчальної практики без дозволу керівника гуртка;
- учні впродовж проходження навчальної практики повинні дотримуватися питного режиму: вживати тільки очищену питну воду, не можна пити воду з-під крану чи відкритих водойм;
- учні впродовж навчальної практики повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності й культури поведінки: не кричати, не бігати, не штовхатися, не свистіти, не провокувати інших ні словами, ні рухами, ні жестами, ні агресивною поведінкою, що може привести до травмування, конфліктів та правопорушень;
- приступати до виконання роботи під час навчальної практики учні повинні тільки після прослуханого інструктажу та роз'яснювальної бесіди; самовільне виконання видів робіт під час навчальної практики не допускається.

### 3. Вимоги безпеки для вихованців при виникненні надзвичайної або аварійної ситуації.

3.1. Не панікувати, не кричати, не метушитися, чітко й спокійно виконувати вказівки дорослих, які перебувають поряд.

3.2. Зателефонувати батькам, коротко описати ситуацію, повідомити про місце свого перебування.

3.3. Якщо склалася надзвичайна ситуація, потрібно терміново зробити повідомлення до служб екстреної допомоги (101 - пожежна охорона, 102 - поліція, 103 - швидка медична допомога, 104 - газова служба), вказуючи своє прізвище, ім'я, номер свого телефону та коротко описати ситуацію, що склалася. Обов'язково слід вказати адресу закладу, телефон приймальні, зателефонувати рідним за мобільним зв'язком.

3.4. За можливості необхідно покинути територію аварійної небезпеки.

(керівник структурного  
підрозділу)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**ПОГОДЖЕНО:**

Інженер з охорони  
праці

\_\_\_\_\_

(АДАМОВА Л.)

Інструкцію отримав(ла)  
і з її змістом ознайомлений(а)

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_